

Bijlage 1 Beschrijving van fiscale en niet-fiscale maatregelen

Fiscale maatregelen

1. Verlaagd tarief glastuinbouw, onder voorwaarden
Voor verbruik van aardgas in de glastuinbouw geldt onder voorwaarden een verlaagd tarief in de eerste en tweede belastingschijf. Deze verlaagde tarieven zijn geïntroduceerd om de belastingdruk op energie in de glastuinbouw gelijk te houden met de belastingdruk op energie in de energie-intensieve industrie. De glastuinbouw kent namelijk veel kleine energie-intensieve bedrijven, waardoor er een hoog tarief voor energiebelasting wordt betaald. Als tegenprestatie heeft de sector een privaat CO₂-kostenvereveningssysteem ingevoerd. Bij overschrijding van het CO₂-plafond betalen de bedrijven voor de overschrijding. De Europese Commissie heeft de verlaagde tarieven voor de glastuinbouw als geoorloofde staatssteun beoordeeld. De Europese Commissie heeft een goedkeurende beschikking van staatssteun verleend tot en met 2024.
2. Teruggaafregeling kerken en non-profitinstellingen
Voor kerken en non-profitinstellingen bestaat recht op teruggaaf van 50% van de verschuldigde belasting. Bij invoering was het doel om compensatie te bieden voor deze groepen energie-afnemers aangezien zij van een generieke terugsluis via een verlaging van de vennootschapsbelasting of de inkomstenbelasting niet konden profiteren.
3. Teruggaafregeling energie-intensieve processen
Teruggaaf geldt voor energie-intensieve bedrijven voor het verbruik boven 10 miljoen kWh. Voorwaarden: het bedrijf is conform de definitie in de Richtlijn energiebelastingen aan te merken als energie-intensief bedrijf. Tevens is men deelnemer aan de convenanten MJA-3 of MEE: via deze convenanten wordt extra energiebesparing bij de betrokken bedrijven bevorderd. Deze deelname is de tegenprestatie om voor de teruggaafregeling in aanmerking te komen. De Europese Commissie heeft een goedkeurende beschikking van staatssteun verleend tot en met 2020. De convenanten komen dan te vervallen. Mogelijk volgt daarna verlenging van deze Europese beschikking onder nieuwe striktere voorwaarden inclusief een nieuwe tegenprestatie.
4. Vrijstellingen voor energie-intensieve processen
Deze vrijstellingen betreffen ten eerste de vrijstelling duaal verbruik kolen en ten tweede de toegekende vrijstellingen van de heffing op aardgas voor mineralogische en metallurgische processen respectievelijk de vrijstelling van de heffing op elektriciteit voor metallurgische processen. Deze vrijstellingen vallen buiten de werkingssfeer van de Richtlijn energiebelastingen en worden door de meeste Europese lidstaten toegekend. Dit geldt eveneens voor de vrijstellingen voor non-energetisch verbruik (chemische reductie en duaal energieverbruik).
5. Degressief tarief energiebelasting
Sinds de introductie van de energiebelasting wordt een degressieve tariefstructuur gehanteerd. De reden is het gelijke speelveld van grotere afnemers van gas en elektriciteit ten opzichte van hun buitenlandse concurrenten. Ook in de meeste andere EU-lidstaten gelden lagere belastingtarieven voor deze bedrijven.

6. Vrijstelling van inzet van gas en kolen in elektriciteitscentrales en WKK-installaties
Gedachte achter deze vrijstellingen is dat wordt voorkomen dat zowel belasting wordt geheven op de kolen en gas als de elektriciteit die daarmee wordt opgewekt en geleverd via het net. Een deel van de opgewekte elektriciteit wordt evenwel niet belast omdat die dient voor eigen gebruik. De warmte output en de elektriciteit voor eigen gebruik wordt echter niet belast. Het voorkomen van dubbele belasting volgt uit de Richtlijn energiebelastingen.
7. Vrijstelling van het gebruik van kerosine in het internationale luchtverkeer
Deze vrijstelling in de sfeer van de accijns op minerale olie wordt internationaal toegepast op basis van internationale afspraken en verdragen alsmede de Richtlijn energiebelastingen.
8. Vrijstelling van het gebruik van diesel en stookolie in communautaire wateren
Deze vrijstelling in de sfeer van de accijns wordt toegepast op basis van internationale afspraken en verdragen alsmede de Richtlijn energiebelastingen.
9. Raffinaderijvrijstelling
Ten aanzien van olieproducten en aardgas die als brandstof worden gebruikt voor de productie van motor- of verwarmingsbrandstof, geldt in de Wet op de Accijns een vrijstelling van accijns en energiebelasting.
10. Afwijkende belastingtarieven voor diesel en benzine in combinatie met afwijkende belastingtarieven tussen benzine- en dieselauto's in de autobelastingen
In Nederland en de ons omringende landen gelden lagere accijnstarieven voor diesel ten opzichte van benzine. Het doel is om de hoge transportlasten voor het (inter)nationaal wegvervoer te matigen. In Nederland geldt tegelijkertijd een hoger tarief voor de autobelastingen voor dieselauto's dan voor benzineauto's.

Niet-fiscale maatregelen

1. EU-ETS compensatie
Elektriciteitscentrales die gas of kolen inzetten voor de productie van elektriciteit vallen onder het Europese ETS-regime en betalen daarom de ETS-prijs per ton CO₂. Dit leidt tot een hogere stroomprijs. Grote energie-intensieve elektriciteitsgebruikers worden voor deze hogere stroomprijs gecompenseerd. De regeling vervalt per 2022.
2. Afdrachtsvermindering ten aanzien van investeringen bij de winning van aardgas op de Noordzee
In plaats van een afdrachtsvermindering van 25% wordt voorgesteld om ten aanzien van deze specifieke investeringen een vermindering met 40% toe te staan. Het betreft een verminderde afdracht van de winst die met winning op de Noordzee wordt gerealiseerd. Het wetsvoorstel doorloopt momenteel de parlementaire procedures.